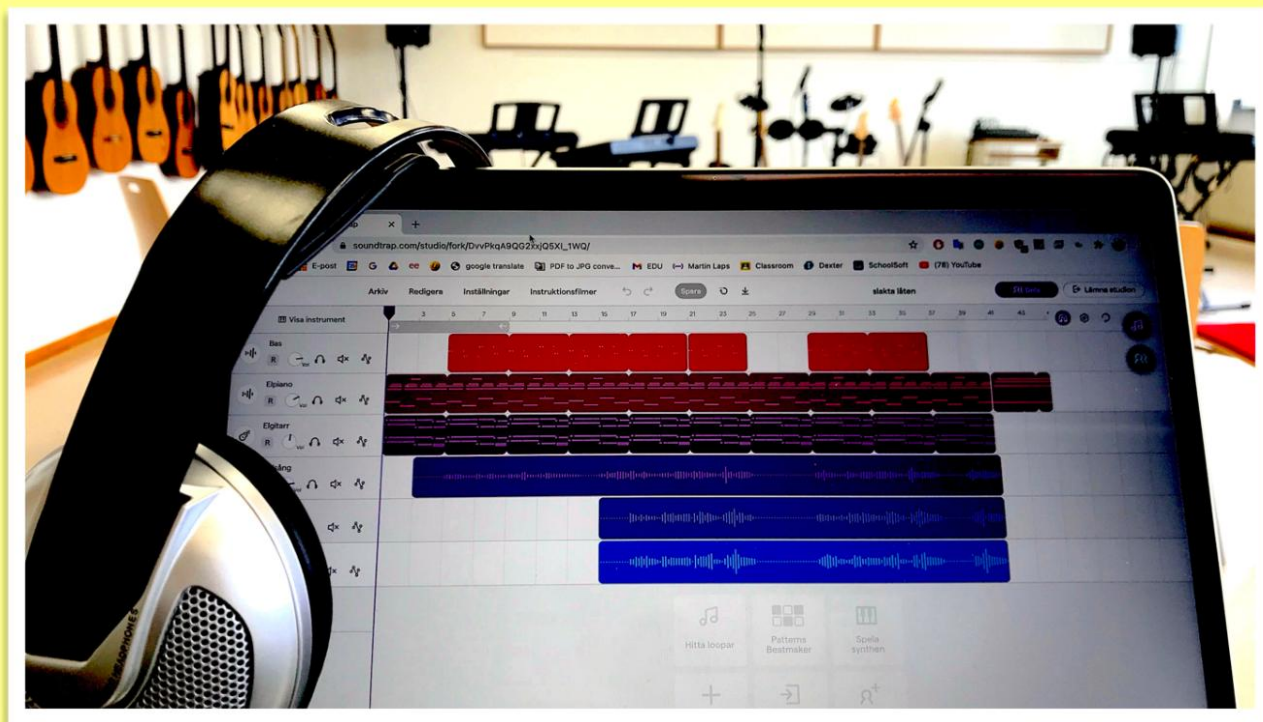

SLUTRAPPORT

Den digitala mötesplatsen för kunskap - Omgång 2

- ett skolutvecklingsprojekt

Martin Laps

Innehåll

Inledning & bakgrund	3
Syfte	4
Metod	4
Teori: Lärande genom skönlitteratur	5
Koppling till Lgr11	6
Aktiva diskussioner	6
Kommentar till Aktiva diskussioner	6
Varierande arbetsformer	6
Kommentar till Varierande arbetsformer	7
Digitala möjligheter	7
Kommentar till Digitala möjligheter	7
Ämnesintegrering	7
Kommentar till Ämnesintegrering	8
Kursplaner	8
Förmågor	8
Centralt innehåll	8
Kunskapskrav	10
Projektgrupp & tidsplan	11
Projektets faser	12
Fas 1 - Planeringsfasen	12
Fas 2 - Genomförandefasen	12
Fas 3 - Utvärderingsfasen	13
Utvärdering av Omgång 2	14
Generellt arbete	14
Pedagogiken	16
Projektmöten	18
Mål & syfte	18
Slutord	19
Bilaga 1	21

Projekt 1: Den digitala mötesplatsen för kunskap (Omgång 2)

Slutrapport

Inledning & bakgrund

Under vårterminen 2021 inleddes andra omgången av skolutvecklingsprojektet *Projekt 1: Den digitala mötesplatsen för kunskap*.

Projektets första omgång genomfördes under läsåret 19/20 med syftet att utveckla en pedagogisk metodik för att öka elevers motivation och engagemang för sitt eget lärande genom att integrera skolämnen med det digitala musikredigeringsprogrammet *Soundtrap for Education* som plattform. *Omgång 1* fokuserade på so-ämnena och musikämnet. Projektet initierades av rektor, genomfördes i en klass i årskurs 6, drevs av förstelärare och utfördes av klassens mentor.

När *Omgång 1* utvärderats bestämdes att projektet skulle få en fortsättning och planeringen för en *Omgång 2* inleddes. Försteläraren utvecklade och omformulerade projektplanen under vårterminen 2021 med fokus på skolämnena svenska (litteratur), bild och musik. Tillsammans med rektor beslutades att *Omgång 2* skulle genomföras i större skala och en projektgrupp tillsattes bestående av sex pedagoger (från både låg- och mellanstadiet), en skolbibliotekarie, en förstelärare som projektledare samt rektor.

Utvärderingen av *Omgång 1* och projektplanen för *Omgång 2* presenterades för hela kollegiet i dåvarande Skolområde Nord, Simrishamn, i april 2021. Kort därefter samlades den nya projektgruppen och *Projekt 1: Den digitala mötesplatsen för kunskap (Omgång 2)* inleddes. Fortsättningsvis benämns projektet förkortat som *Omgång 2*.

Nedan följer en beskrivning av projektet, dess syfte, förhållande till Lgr11, upplägg och planering samt utvärdering och slutord.

Syfte

Projekt 1: Den digitala mötesplatsen för kunskap var ursprungligen en del av det övergripande skolprojektet *Att lyckas i skolan* som bestod av tre olika delprojekt. *Att lyckas i skolan* startades av förstelärare i dåvarande Skolområde Nord, Simrishamn, under 2019. De centrala riktlinjerna för *Att lyckas i skolan* ligger även till grund för *Omgång 2* enligt följande:

”Jag [Martin Laps, förstelärare] tror att *den goda elevinställningen till lärande* till stor del kan skapas med hjälp av; pedagogens inställning och förväntan på eleverna, vilken målbild pedagogen presenterar för eleverna, pedagogens inställning och förväntan på samarbetet mellan kollegor samt pedagogens samarbete och förväntan på vårdnadshavare.

Jag tror att *den goda elevinställningen till lärande* skapas av pedagogens val av metodik och pedagogik samt vilka arbetssätt pedagogen presenterar för eleverna - vilka förutsättningar eleven får till en god lärmiljö. Genom dessa val skapar pedagogen målbilder hos eleven och sätter agendan för vilka förmågor och egenskaper som ska utvecklas.”

“Hur hjälper vi elever att hitta nytt fokus för vad som är status i skolan? Hur får vi elever att vilja lyckas i sitt lärande? Hur skapar vi motivation för eleven att vilja nå nya kunskapsmål? Hur gör vi elevens lärande coolt?”

Det övergripande syftet med *Omgång 2* är således att skapa en metodik där en experimentell lustfylld lärmiljö ger elever möjlighet att utveckla sina kunskapsförmågor genom att stärka deras engagemang och motivation för att bli ägare av sin egen läroprocess.

Omgång 2 fokuserar på att integrera skolämnena svenska (skönlitteratur), bild och musik med musikredigeringsprogrammet *Soundtrap for Education* som digital plattform.

Metod

Inom ramarna för *Omgång 2* kommer eleverna att få möjlighet att utveckla sin läsförståelse och litteracitet genom att läsa och arbeta med skönlitteratur. Den digitala plattformen *Soundtrap for Education* kommer att fungera som bas i deras lärande. Projektets metod fokuserar på att eleverna utvecklar sin läsförmåga och sin reflektions- och analysförmåga kring skönlitterära böcker utifrån Mary Ingemanssons och Judith A. Langers teorier kring textsamtal och djupläsning. *Lärande genom skönlitteratur* av Mary Ingemansson kommer därför att ligga till grund för projektgruppens arbete.

Projektgruppen kommer parallellt med sin planering för Fas 1 att läsa och diskutera Ingemanssons bok för att fördjupa de pedagogiska diskussionerna inom gruppen. Som underlag för Fas 1 finns följande frågeställningar kring projektets detaljplanering:

- Hur introduceras projektet?
- Vilka skönlitterära böcker kommer att användas?
- Hur ser tidsschemat ut?
- Hur kommer det praktiska arbetet ute i klass se ut och hur kommer logistiken kring detta arbete vara utformat?

Teori: Lärande genom skönlitteratur

Omgång 2 utgår från att integrera skolämnena svenska (skönlitteratur), bild och musik med den digitala plattformen *Soundtrap for Education*. Projektet kommer därför att utgå ifrån elevernas arbete med skönlitteratur. För att skapa en så god lärmiljö som möjligt tar *Omgång 2* sitt teoretiska avstamp i Mary Ingemanssons bok *Lärande genom skönlitteratur* (Studentlitteratur, 2020). I boken förmedlar Ingemansson metodik för att använda skönlitteratur i undervisningen och utgår framför allt från den amerikanska läsforskaren Judith A. Langers teorier rörande textsamtal och litterära föreställningsvärldar.

Langer utgår från begreppet *föreställningsvärldar* där eleven arbetar med att upptäcka och föreställa sig sin egen textvärld och på så sätt skapa sig en litterär föreställningsvärld kring texten. Langer utvecklar sitt resonemang med att pedagogens uppgift är att få eleven att utforska horisonter av möjligheter (“exploring horizons of possibilities”) där läsningen hela tiden strävar efter nya upptäckter och mål. Genom att guida pedagogen genom fem läsfaser, visar Ingemansson en metodik för hur en skönlitterär bok praktiskt kan användas i undervisningen. Centralt för Langers och Ingemanssons teorier är pedagogens kontinuerliga textsamtal med eleverna. Läsoplevelsen vandrar mellan de olika läsfaserna där eleverna utmanas att vidareutveckla sina tankar och funderingar. Textsamtalen har således syftet att få eleven att resonera kring den aktuella texten, relatera texten till sig själv och sin omvärld, för att sedan jämföra och dra paralleller med tidigare litteraturupplevelser.

Under planeringsfasen kommer Ingemanssons bok utgöra plattform för samtal och diskussioner under projektmötena. Flera mallar för textsamtal beskrivs i boken och *Omgång 2* kommer att utgå från de skönlitterära böckerna *Madicken och Junibäckens Pims* av Astrid Lindgren och *Tulpanpojken* av Christina Wahldén. Båda böckerna är beskrivna i varsitt kapitel i *Lärande genom skönlitteratur*.

Koppling till Lgr11

Projektet använder sig av den specifika digitala plattformen *Soundtrap for Education* och har sin utgångspunkt i Skolans uppdrag (Lgr11, kapitel 1) enligt följande:

Aktiva diskussioner

“Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.” (Lgr11, kapitel 1)

Kommentar till Aktiva diskussioner

Omgång 2 utgår från tre sammanflätade faser: Planeringsfasen, Genomförandefasen och Utvärderingsfasen. Tonvikt ligger på planerings- och utvärderingsfasen och där genomförandefasen i klass tidsmässigt utgör en mindre del.

Planeringsfasen medför diskussioner och litteratursamtal i arbetsgruppen där begreppen *kunskap* och *metodik* utgör grunden. Här finns möjlighet till pedagogiska diskussioner och planering för hur elevernas kunskapsinhämtning av förmågor förhåller sig till fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet inom ramen för projektet.

Genomförandefasen utgör den tid som projektet praktiskt genomförs i elevgrupperna. Den aktuella tidsramen bestäms av arbetsgruppen och arbetet i klass utgår från arbetsgruppens planering.

Under **Utvärderingsfasen** utvärderas hur arbetsgruppens planering och målbild för projektet stämt överens med det praktiska arbetet ute i klass. Tonvikten ligger på hur pedagogernas metodik och pedagogik utvecklats och genomförts.

Varierande arbetsformer

“Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Gemensamma erfarenheter och den sociala och kulturella värld som skolan utgör skapar utrymme och förutsättningar för ett lärande och en utveckling där olika kunskapsformer är delar av en helhet.” (Lgr11, kapitel 1)

Kommentar till Varierande arbetsformer

Omgång 2 utgår från metodiken där en specifik digital plattform utgör basen för elevernas kunskapsinhämtning. *Soundtrap for Education* är ett musikredigeringsprogram (DAW) där elever får möjligheten att utveckla sin kreativitet med hjälp av musik, röstinspelningar och loopar. Metoden innebär att eleverna inhämtar fakta för att sedan färdighetsträna sin nya kunskap för att skaffa sig förståelse för kunskapen genom att använda Soundtrap som övningsplats där deras färdighetsträning till slut mynnar ut i förtrogenhet till sina kunskaper.

Digitala möjligheter

“Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Utbildningen ska därigenom ge eleverna förutsättningar att utveckla *digital kompetens* och ett förhållningssätt som främjar *entreprenörskap*.” (Lgr11, kapitel 1)

Kommentar till Digitala möjligheter

Soundtrap for Education ger eleverna möjlighet att testa sin kreativitet och nyfikenhet genom egna initiativ och idéer. Detta skapar grogrund för elevernas förvaltning av sina inhämtade kunskaper. Eleverna har möjlighet till skapande på egen hand, men också genom att samarbeta med varandra - både genom fysiskt arbete i grupp, men också genom ett digitalt samarbete via projekt delade i Soundtrap. Faktakunskap inhämtar eleverna från elevnära läromedel för att sedan färdighetsträna dessa med hjälp av exempelvis podcasts, inläsningar, radioteatrar, parsamtal och gestaltningar. Elevernas förmågor bedöms med hjälp av olika metoder (exempelvis prov, podcasts eller redovisningar) utifrån arbetsgruppens planering.

Ämnesintegrering

“Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.” (Lgr11, kapitel 1)

Kommentar till Ämnesintegrering

Omgång 2 utgår från att integrera och sammanföra olika skolämnena för att skapa så goda förutsättningar för elevernas kunskapsinhämtning som möjligt. Den grundläggande tanken är att sammankoppla estetämnen med kärnämnen där musik, svenska och bild samverkar för att stärka elevernas förmågor. De tre ämnena har var för sig egna syften, innehåll och kunskapskrav, men strävar inom projektets ramar efter att harmonisera med varandra för att lyfta sitt eget ämnesmål samtidigt som de integrerar, drar och lyfter de andra två ämnena.

Kursplaner

Nedan följer en beskrivning av hur *Omgång 2* är kopplad till kursplanerna i Lgr11.

Förmågor

Inom projektets ramar ska eleven ges möjlighet att utveckla **förmågan** att:

Svenska:

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang

Bild:

- kommunicera med bilder för att uttrycka budskap,
- undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och
- analysera historiska och samtida bilders uttryck, innehåll och funktioner.

Musik:

- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.

Centralt innehåll

Genom att kombinera kunskapsinhämtning med digitala och estetiska uttrycksformer är projektets syfte att främja elevernas faktainhämtning - och deras förståelse av dessa - samt deras färdighetsträning för att uppnå förtrogenhet inom kunskapsmålen, genom att arbeta utifrån följande delar i det **centrala innehållet** för:

Svenska:

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Olika sätt att bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

Bild:

- Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text.
- Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders utformning och budskap.

Musik:

- Musikskapande med utgångspunkt i musikaliska mönster och former, till exempel ackordföljder och basgångar.
- Digitala verktyg för ljud-och musikskapande.
- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan i olika sammanhang. Hur musik används för påverkan och rekreation och i olika rituella sammanhang.
- Ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om musicerande och om intryck samt upplevelser av musik.
- Musik tillsammans med bild, text och dans. Hur olika estetiska uttryck kan samspela.

Kunskapskrav

Projektets slutmål blir att eleverna kan stämma av sina kunskaper mot följande **kunskapskrav**:

Svenska:

- Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosateexter för barn och ungdomar med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak fungerande** sätt. Genom att göra **enkla, kronologiska** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till sammanhanget visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett **enkelt** sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.
- Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett **i huvudsak fungerande** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.
- Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till **viss** del upprätthåller samtalet.

Bild:

- Eleven kan framställa några olika typer av berättande och informativa bilder som kommunicerar erfarenheter, åsikter och upplevelser med ett **enkelt** bildspråk och **delvis** genomarbetade uttrycksformer så att budskapet framgår. I arbetet kan eleven använda några olika tekniker, verktyg och material på ett **i huvudsak fungerande** sätt för att skapa olika uttryck.
- Eleven kan föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om uttryck, innehåll och funktion i bilder från olika tider och kulturer och gör kopplingar till egna erfarenheter, andra bilder och företeelser i omvärlden.

Musik:

- Eleven kan, utifrån egna musikaliska idéer, **bidra till att skapa** musik genom att med hjälp av röst, instrument eller digitala verktyg utgå från några enkla musikaliska mönster och former och pröva hur dessa kan **bidra till** en fungerande komposition.
- Eleven kan föra **enkla** resonemang om eget och andras musicerande. Eleven kan även uttrycka sig på ett **enkelt** sätt om egna musikupplevelser samt beskriva och ge exempel på hur musik kan påverka människor.

Projektgrupp & tidsplan

Projektgruppen som arbetar med Omgång 2 är sammansatt av sex pedagoger som undervisar i låg- och mellanstadiet, en skolbibliotekarie, en förstelärare tillika projektledare samt rektor för skolområdet.

Lågstadiet:

Diana Bengtsson - Klass 1 (Gärnsnäs)

Lotta Cederfeldt - Klass 1 (St Olof)

Eva Nilsson Ekelin - Klass 2-3 (Kivik)

Mellanstadiet:

Roger Westh - Klass 4 (Gärnsnäs)

Nils Nilsson - Klass 4-5 (St Olof)

Katarina Porutis - Klass 6 (Kivik)

Skolbibliotekarie:

Johanna Slagbrand

Förstelärare & projektledare:

Martin Laps

Rektor:

Pia Rydlöv

Fas 1 - Planeringsfasen: Maj - September, 2021

Fas 2 - Genomförandefasen: Oktober, 2021

Fas 3 - Utvärderingsfasen: November - December, 2021

Projektets faser

Fas 1 - Planeringsfasen

Under Fas 1 kommer arbetsgruppen att träffas i helgrupp och i halvgrupp. De första två tillfällena kommer vara i helgrupp då arbetsgruppen kommer dra upp riktlinjer och planera projektets helhet.

Under denna fas kommer gruppen även att fördjupa sig kring litteraturen:

- *Lärande genom skönlitteratur* (Mary Ingemansson, 2020)
- *Lågstadiet: Madicken och Junibäckens Pims* (Astrid Lindgren, 1976, 2015)
- *Mellanstadiet: Tulpanpojken* (Christina Wahldén, 2017)

Efter de två första träffarna i helgrupp kommer arbetsgruppen delas upp i en lågstadiegrupp och en mellanstadiegrupp för att mer effektivt göra detaljplanering inför Fas 2. Fas 1 innehåller även ett förarbete ute i klass under musikundervisningen där eleverna förnyar sin färdighetsträning med programmet Soundtrap. Syftet med förarbetet är att eleverna, när Fas 2 inleds, är förtrogna med Soundtrap och kan hantera programmet som ett säkert verktyg.

Arbetsgruppens träffar under Fas 1:

Träff 1 (20/5-2021): Helgrupp - introduktion, akademisk litteratur

Träff 2: Helgrupp - litteratursamtal, helhetsplanering

Träff 3: Halvgrupp - detaljplanering, litteratursamtal (aktuell barn- och ungdomslitteratur)

Träff 4: Halvgrupp - detaljplanering, litteratursamtal (aktuell barn- och ungdomslitteratur)

Fas 2 - Genomförandefasen

Under Fas 2 träffas gruppen vid två tillfällen i helgrupp. Fokus under dessa träffar är att redogöra och samtala om hur arbetet ute i klass går. Arbetsgruppen har även litteratursamtal och för diskussioner hur litteraturen kan kopplas till det pågående arbetet ute i klass. Under Fas 2 kommer arbetsgruppen skriva personliga loggböcker. Loggarnas syfte är att den enskilda pedagogen ska ges möjlighet att efter varje lektionstillfälle (inom ramen för projektet) reflektera över hur arbetet gått, se mall i Bilaga 1.

Arbetsgruppens träffar under Fas 2:

Träff 5: Helgrupp - arbetet ute i klass, litteratursamtal

Träff 6: Helgrupp - arbetet ute i klass, litteratursamtal

Fas 3 - Utvärderingsfasen

Under Fas 3 utvärderar arbetsgruppen arbetet ute i klass med fokus på hur metodiken och pedagogiken har fungerat. Utvärderingsarbetet utgår till en början från pedagogernas loggböcker, för att senare utmynna i ett framåtblickande samtal. Elevernas kunskapsresultat kommer utvärderas tillsammans med projektets övergripande frågeställning kring hur vi skapar motivation hos elever att vilja lyckas i skolan. Samtalen och utvärderingen kopplas samman med litteraturen för att avrunda projektet.

Arbetsgruppens träffar under Fas 3

Träff 7: Helgrupp - loggböcker, metod och pedagogik - frågeställning: hur skulle projektet kunna vidareutvecklas?

Träff 8: Helgrupp - kunskapsresultat, litteratursamtal - frågeställning: hur skulle Kulturgarantin kunna knytas till projektet?

Utvärdering av *Omgång 2*

I början av februari 2022 genomfördes det sista projektmötet inom ramen för *Omgång 2*. Efter en omorganisation i skolområdet och behovet av digitala möten till följd av pandemin, beslutades att Fas 3 fick förkortas. Det innebar att den sista fasen enbart innefattade ett projektmöte istället för tre. Vid vårterminens början avslutade skolbibliotekarien sin tjänst i skolområdet och därmed även sitt arbete i projektgruppen.

Fas 1 fortskred enligt projektets planering med justeringen att fasen förlängdes någon vecka. Detta för att projektgruppen önskade mer tid för att planera Fas 2. Skolbibliotekarien fyllde en viktig roll under Fas 1 med bland annat beställningar av de skönlitterära böckerna. Fas 2 förlängdes också efter att projektgruppen önskat ytterligare tid till genomförandet ute i klass. Arbetet med loggböckerna ströks ur planeringen till följd av tidsbrist.

Nedan följer nu projektgruppens utvärdering av *Omgång 2*. Under Fas 3:s utvärderingsmöte utgick vi från fyra samtalsområden; generellt arbete, pedagogiken, projektmötena och mål & syfte. Varje område diskuterades utifrån delfrågor.

Generellt arbete

Hur flöt arbetet under Fas 2?

Efter att arbetet inletts i samtliga klasser är pedagogernas generella uppfattning att klasserna kommit igång bra med de skönlitterära böckerna med några undantag. I och med att valet av de skönlitterära böckerna utgick från mallarna i Mary Ingemanssons *Lärande genom skönlitteratur* uppstod tankar och funderingar kring dessa titlar.

Pedagogerna som undervisar i lågstadiet var överens om att eleverna i samtliga klasser tyckte om *Madicken och Junibäckens Pims* och Astrid Lindgrens litterära värld, men att problematik kring känsliga ämnen såsom alkoholism och utsatthet var mer passande i årskurs 3 än i årskurs 1. Pedagogerna på lågstadiet använde framför allt svensklektioner till projektet, men tog även tid från andra ämnen för att kunna arbeta tematiskt.

Två av pedagogerna på mellanstadiet upplevde att arbetet med den skönlitterära boken togs väl emot av eleverna, medan en pedagog upplevde att den skönlitterära boken *Tulpanpojken* var för svår för elevgruppen. Arbetet i mellanstadiet klasserna varierade mellan högläsning, enskild läsning och gruppläsning/ljudbok. En pedagog upplevde ett mycket positivt bemötande av boken där eleverna läste mycket mer enskilt än vad pedagogen planerat samt att eleverna efterfrågade fortsättningen på boken (*Spionen i äppelträdet*).

I båda stadierna kompletterade pedagogerna läsningen med filmtittande, bilduppgifter och bearbetning via upplevelser som fysiska övningar, radioteatrar och ljudinspelningar. Projektgruppen konstaterade att arbetet i klasserna justerats efter elevernas behov.

Hur fungerade logistiken i det praktiska arbetet?

I flera klasser samarbetade pedagogerna med annan personal. Detta medförde bland annat att pedagogerna kunde dela upp klassen i olika läsgrupper. I en klass på lågstadiet arbetade en lärarstudent med bildämnet vilket pedagogen upplevde som mycket positivt. Detta innebar att pedagogen och studenten hade goda möjligheter att diskutera projektets upplägg och arbete. Pedagogen upplevde att detta samarbete stärkte projektet.

Även i en klass på mellanstadiet arbetade en annan lärare med bildämnet. Läraren satte sig in i projektet och pedagogen upplevde samarbetet som positivt. I en annan grupp på mellanstadiet samarbetade annan skolpersonal kring läsgrupper. Dock upplevde pedagogen att mer tid hade behövts för att diskutera och sprida projektets syfte och mening med kollegorna i och med att de inte varit del av projektgruppen och därför inte närvarat under projektmötena.

Motsvarade arbetet i klass planeringen som gjordes i Fas 1?

En lågstadiapedagog upplever att planeringen fortskred efter uttänkt tidsplan. Pedagogen arbetade även förberedande med eleverna under Fas 1 och la på detta sätt grund för en smidig projektstart då eleverna bland annat lärt känna litteraturgenren. Andra pedagoger upplevde att den planerade tidsperioden för Fas 2 inte var tillräcklig när projektet väl sattes igång. Detta innebar att planeringarna förkortades och att vissa moment förändrades.

En del pedagoger upplevde att elevernas läsning tog längre tid än beräknat. Intressant är att pedagogerna på mellanstadiet till följd av detta skäl, valde att arbeta olika med läsningen - i två klasser drogs högläsningen ner och i en ökade högläsningen. En pedagog upplever att problem inom elevgruppen gjorde att planeringen justerades, bland annat gjordes enbart en bilduppgift.

Pedagogiken

Vilken var den roligaste lektionen?

Många intressanta och roliga lektioner framkommer ur pedagogernas utvärderingssamtal. En generell slutsats från pedagogerna är att många av lektionerna inte hade ägt rum utan samtalen och diskussionerna som ägt rum inom ramarna för projektet.

En lågstadiapedagog upplever stort intresse kring en lektion i idrottshallen. För att illustrera och uppleva en scen på en taknock i *Madicken och Junibackens Pims*, anordnade läraren en balansgång på uppochnervända gymnastikbänkar. Eleverna fick genom detta arbetssätt möjligheten att uppleva känslan att balansera fram på en smal taknock med pirr i magen och litteraturen ringande i öronen. Lektionen möjliggjorde, förutom litteraturläsning och textsamtal, en upplevelsedimension. Eleverna fick *känna* litteraturen och vad den fiktiva handlingen innebar för huvudkaraktären i verkligheten.

En mellanstadiapedagog lyfter framför allt en lektion kring *Tulpanpojken* där eleverna fick skriva huvudkaraktärens första brev hem. Med denna uppgift fick eleverna möjlighet att sätta sig in i karaktärens situation och fördjupa sina förmågor att analysera och reflektera kring handlingen i en skönlitterär berättelse.

En lågstadiapedagog framhåller en lektion där eleverna byggde miljöer från *Madicken och Junibackens Pims*. Eleverna fick börja med att arbeta med en skiss och pedagogen upplevde stort engagemang. Pedagogen arbetade även tillsammans med en lärarstudent som höll i lektionen. Detta innebar att pedagogen fick möjlighet att observera elevernas arbete och hur de samtalade och hjälpte varandra. Pedagogen beskriver även att de efterföljande samtalen var mycket givande där eleverna jämförde byggena och diskuterade varandras arbeten.

En pedagog på lågstadiet arbetade med dramatiseringar vilket gruppen tyckte mycket om. Eleverna fick dramatisera olika avsnitt ur *Madicken och Junibackens Pims*. Detta arbete ledde sedan till ett Soundtrap-projekt.

En mellanstadiapedagog lyfter att lektionerna med textsamtal var mycket givande med många djupa tankar från eleverna.

På vilket sätt användes Soundtrap under projektets gång

Soundtrap for Education är ett musikredigeringsprogram (DAW) som vuxit i popularitet under de senaste åren. Soundtrap samarbetar med Linnéuniversitetet kring musiklärarprojektet Make Music Matter. Elever som använder Soundtrap får tillgång till två ingångar - Musik eller Podcast. Detta gör det möjligt att skapa musik, men möjligheten finns även att arbeta med röstinspelningar inom ramen för podcasts, radioteatrar och textsamtal m.m.

Flera av projektets pedagoger upplever att arbetet med Soundtrap flöt på bra. Pedagogerna beskriver att en anledning till det var att eleverna redan var förtrogna med programmet och att deras kunskaper vid projektets start var goda. En av pedagogerna berättar att eleverna i årskurs 2-3 fick fortsätta arbeta med dramatiseringar av *Madicken och Junibäckens Pims* via Soundtrap. Eleverna fick spela in olika scener som radioteatrar och arbeta med ljud, bakgrundseffekter och musik. Pedagogen upplevde att arbetet fungerade bra med den aktuella åldersgruppen. En mellanstadiepedagog beskriver hur eleverna arbetade med liknande arbetssätt genom att spela in utvalda scener ur *Tulpanpojken* och därefter dramatisera scenerna med hjälp av ljudeffekter och musik.

En annan mellanstadiepedagog berättar att eleverna fick läsa in meningar från texten och sedan lyssna på sina inläsningar. Eleverna skulle sedan spela in en radioteater, men av tidsskäl fick den delen strykas ur planeringen. Av samma tidsskäl fick en av lågstadielärarna korta ner arbetet med att läsa in meningar med hjälp av Soundtrap. En annan lågstadielärare beskriver att allmänt datortrassel gjorde att Soundtrap-delen tvingades strykas ur planeringen.

Var Ingemanssons/Langers teorier i *Lärande genom skönlitteratur* användbara?

Den generella uppfattningen bland projektets pedagoger är att Mary Ingemanssons bok *Lärande genom skönlitteratur* varit positiv för projektet. I boken fördjupar sig Ingemansson kring teorier kring textsamtal och hur pedagoger kan arbeta med skönlitteratur i undervisningen. Framför allt är den amerikanska forskaren Judith A. Langers teorier betonade.

Pedagogerna i projektet menar att det har varit intressant och nyttigt att läsa och diskutera teorier som lett till nya idéer. En av pedagogerna framhåller att boken kom att användas som en metodbok och flera pedagoger har utgått från bokens tillhörande frågemall. En annan pedagog framhåller att det kändes bra med en vetenskaplig teori som grund för projektet.

Projektmöten

Hur upplever du vårt arbete under de fyra projektmötena?

Pedagogerna uttrycker samstämmigt att diskussionerna under projektmötena var mycket givande. Samtalen kring Ingemanssons bok och diskussionerna kring arbetssätt har varit intressanta och medfört att pedagogerna har kunnat planera och utföra än mer lustfyllda och genomtänkta lektioner.

En pedagog framhåller att mötena hade varit ännu mer givande om alla möten hade kunnat vara fysiska och att mötena hade kunnat vara fler och tätare. En annan pedagog upplever att planeringsfasen var för lång då det gick lång tid mellan mötena.

Mål & syfte

Vad kan vi ta med oss till en ny omgång av projektet?

Arbetet i *Omgång 2* har utgått ifrån en längre planeringsfas där pedagogerna diskuterat och planerat utifrån Mary Ingemanssons teorier i *Lärande genom skönlitteratur*. Diskussionerna under planeringsfasen har omfattat såväl pedagogik, skönlitterära böcker som lektionsplaneringar. Vidare har arbetet i *Omgång 2* fortsatt in i genomförandefasen där skolämnena svenska (litteratur), bild och musik varit fokus i planeringarna. De två skönlitterära böckerna som används är *Madicken* och *Junibäckens Pims* och *Tulpanpojken*. Dessa böcker har valts då färdiga arbetsmallar finns redovisade i Ingemanssons bok. Under genomförandefasen har pedagogerna träffats för att diskutera arbetets upplägg. *Omgång 2* avslutades med en utvärderingsfas där pedagogerna träffats och utvärderat arbetet inom ramarna för projektet.

Pedagogerna i projektgruppen uttrycker att de generellt var nöjda med ovanstående upplägg. En lärare uttrycker att projektet inte bara skapat engagemang hos eleverna utan även hos pedagogerna. Flera pedagoger menar att framför allt diskussionerna under projektmötena var värdefulla och att de gav bra input till den egna pedagogiken.

En pedagog upplever att Soundtrap skapat en lustfylld lärmiljö och där eleverna kunnat utveckla sin kunskapsinhämtning via kreativa val och arbetssätt. Flera andra lärare betonar att det varit intressant och givande att utgå från skönlitteratur och att det tematiska och ämnesintegrerade arbetssättet varit positivt.

Inför en ny omgång av projektet anser flera av pedagogerna att valet av skönlitterär bok bör göras av pedagogerna själva då pedagogerna kan göra litteraturvalet utifrån klassens generella kunskapsnivå. En pedagog föreslår utifrån detta att skolbibliotekarien kan ge boktips och förslag på böcker utifrån aktuell åldersnivå. Denna vidareutveckling kring skönlitteratur förordas även i *Lärande genom skönlitteratur*. En annan pedagog menar att en fördel med det bestämda valet av skönlitteratur har varit att det funnits en klar mall att utgå ifrån. En pedagog anser att planeringsfasen var för lång i och med att lång tid gick mellan projektmötena.

Slutord

Projekt 1: Den digitala mötesplatsen för kunskap (Omgång 2) genomfördes mellan tidsperioden april 2021 till januari 2022. *Omgång 2* innefattade faserna: planeringsfasen, genomförandefasen och utvärderingsfasen. Planeringsfasen utfördes helt enligt projektets tidsplan och innehöll möten med diskussioner och samtal kring projektets arbete. Intressant är att samtliga pedagoger upplever att dessa möten var både givande och inspirerande. Vid utvärderingen framkommer att mötena kunde varit fler och mer frekventa (dock utgick ett möte till följd av pandemin).

Syftet med *Omgång 2* har varit att utveckla en metod för att skapa än mer motivation och engagemang hos eleverna för sin kunskapsinhämtning. För att en sådan metod ska kunna utvecklas anser jag att pedagogernas samtal kring pedagogik är av yttersta vikt. Projektmötena har därav utgjort en plattform för just sådana diskussioner. Av utvärderingen framgår att många av pedagogernas lektionsplaneringar och tillvägagångssätt är en direkt följd av pedagogernas gemensamma diskussion.

Intressant är att pedagogerna anser att mer engagemang har väckts inte bara hos eleverna utan även hos pedagogerna själva. Detta märks när pedagogerna delar med sig av olika framgångsrika lektioner under projektets gång. Pedagogiska samtal leder till idéer som utmynnar i planeringar där eleverna och lärarna skapar engagemang och kunskapsinhämtning tillsammans.

Omgång 2 har utgått från Mary Ingemanssons kurslitteratur *Lärande genom skönlitteratur*. Boken fokuserar på hur skönlitteratur kan användas i undervisningen med fokus på textsamtal. Utifrån pedagogernas utvärdering upplever jag att denna litteratur har fungerat som en sammanhållande länk i projektet. Genom att diskutera en teori, omsätta den till egen planering, utföra planeringen i klass och sedan återknyta det praktiska arbetet i förhållande till de lästa teorierna, har en plattform skapats där det pedagogiska samtalet stått i fokus.

En utgångspunkt för *Omgång 2* har varit att integrera skolämnena svenska (skönlitteratur), bild och musik tillsammans med den digitala plattformen *Soundtrap for Education*. Soundtrap har

tidigare använts i flera av klasserna som varit med i *Omgång 2*. Det har inneburit att dessa elever redan innan projektet var förtrogna med Soundtrap som arbetssätt och därför kunnat använda programmet direkt som digitalt verktyg. På samma sätt har det visat sig att eleverna i årskurs 1, som inte använt Soundtrap i någon större utsträckning, haft svårare att arbeta med programmet. En tydlig slutsats är därför att ju mer kunskap och förtrogenhet som eleverna har kring Soundtrap, desto effektivare och utförligare blir arbetssättet med Soundtrap som bas.

Projektgruppens utvärdering visar att arbetssättet med Soundtrap som bas väcker tydligt engagemang och motivation hos eleverna. Att själva kunna styra över flytet i poddar, radioteatrar och inspelade textsamtal har varit till gagn för elevernas kreativa skapande. En slutsats är att eleverna känner sig trygga när de får använda ett digitalt verktyg som de *äger* och att arbetssättet då stärker deras självförtroende kring att visa sina kunskaper. När förtrogenhet för det aktuella kunskapsämnet uppnås, växer även elevernas självkänsla kring att visa och använda sina kunskaper.

Avslutningsvis kan noteras att pedagogernas eget engagemang kring *Omgång 2* växt medan projektet pågått. Projektmötena innebar ett tydligt fokus på samtal kring pedagogik vilket medförde energi till lektionsplaneringar och metodik. När väl genomförandefasen inleddes märktes ett tydligt lustfyllt arbete kring lektioner och arbetssätt. Tankar kring planeringar bollades under projektmöten och nya idéer, resultat och förväntningar utbyttes. Flera pedagoger påpekade under utvärderingen att just samtalen under mötena var värdefulla. En slutsats kan alltså dras att när pedagoger erbjuds tillfällen att diskutera pedagogik och metodik med en given ram, ökar möjligheten att klassrummen fylls av ett mer lustfyllt lärande.

Loggbok (arbetsgruppen)

Projekt 1 - Den digitala mötesplatsen för kunskap

Loggboken tillhör:

Lektionstillfälle nr:

Datum:

Klass:

Närvarande pedagoger:

Berätta om hur lektionen utfördes!

Exempelvis: Vad gjorde eleverna under lektionen? Hur arbetade ni? Uppstod flow hos eleverna?

Hur förhöll sig lektionen till planeringen?

Exempelvis: Rymdes hela planeringen under lektionen? Vilken del fungerade bäst/sämst?

Vad tar du med dig från den här lektionen?